

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

УПРАВЛІНСЬКА ЕКОНОМІКА

спеціальність	без обмежень	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	без обмежень	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	без обмежень	кафедра	економіки та бізнесу

ВИКЛАДАЧ

Литвиненко Олена Дем'янівна

Вища освіта – спеціальність «Економіка та організація машинобудівної промисловості»

Науковий ступінь – кандидат економічних наук, 08.00.05 – Економіка, планування, організація, управління народним господарством та його галузями (промисловістю)

Вчене звання – доцент

Досвід роботи – більше 32 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка більше 10 наукових публікацій за тематикою дисципліни;
- учасниця міжнародного наукового проекту «Research on economic efficiency of developing and implementing business models and processes at enterprises based on business diagnostics», (Підвищення кваліфікації та обмін передовим досвідом у Scientific and technical organization Teadmus, Таллінн, Естонія);
- учасниця наукових і методичних конференцій за тематикою дисципліни

телефон	+38(066)7000711	електронна пошта	O.litvinenko@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	-----------------	------------------	-----------------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Мета	формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння економічних закономірностей прийняття управлінських рішень на рівні підприємства та розвиток умінь застосовувати інструменти мікроекономічного аналізу, оцінювання витрат, попиту, ціноутворення, ризиків і результативності діяльності для обґрунтування управлінських рішень в умовах невизначеності та конкуренції
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, робота у групах
Специфічні результати	знати сутність, предмет, завдання та методи управлінської економіки, її місце у системі економічних дисциплін і в практиці управління підприємством; принципи економічного обґрунтування управлінських рішень на основі аналізу попиту, пропозиції, ринкової кон'юнктури та конкурентного середовища; визначати чинники, що впливають на попит, витрати, обсяг виробництва та фінансові результати підприємства; оцінювати структуру витрат підприємства (постійні, змінні, середні, граничні), визначати взаємозв'язок між витратами, обсягом діяльності та прибутком;

	обґрунтовувати управлінські рішення щодо ціноутворення, вибору обсягу виробництва (реалізації), асортименту продукції/послуг та використання ресурсів; застосовувати інструменти економічного аналізу для оцінювання альтернативних рішень, у тому числі за критеріями ефективності, доцільності та ризику
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичних занять; поточний контроль; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Розділ 1. Теоретичні основи управлінської економіки					
Л1	Управлінська економіка: сутність, предмет, методи та роль у системі управління підприємством	П1	Визначення місця управлінської економіки в системі економічних наук і менеджменту; аналіз прикладів управлінських рішень на підприємстві; розгляд основних методів економічного обґрунтування рішень; побудова схеми взаємозв'язку цілей підприємства, ресурсів і результатів діяльності.	Самостійна робота	Опрацювання теоретичних підходів до трактування управлінської економіки; підготовка короткого огляду сфер застосування управлінської економіки у діяльності сучасних підприємств; вивчення функцій управлінця в процесі прийняття економічних рішень.
Л2	Попит, пропозиція, ринкова рівновага та еластичність у прийнятті управлінських рішень	П2- П3	Розв'язання задач на визначення параметрів попиту і пропозиції; побудова графіків ринкової рівноваги; розрахунок коефіцієнтів цінової, перехресної та дохідної еластичності; аналіз впливу зміни ціни на виручку підприємства.		Самостійне вивчення чинників формування попиту на продукцію підприємства; аналіз прикладів використання еластичності у ціновій політиці; підготовка висновків щодо можливостей прогнозування змін ринкової кон'юнктури.
Л3	Витрати, обсяги виробництва та прибуток підприємства	П4	Класифікація витрат підприємства; розрахунок постійних, змінних, середніх і граничних витрат; визначення точки беззбитковості та запасу фінансової міцності; аналіз взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток» для обґрунтування виробничих рішень.		Опрацювання підходів до управління витратами; підготовка прикладів практичного використання CVP-аналізу; вивчення факторів зміни прибутку підприємства та напрямів його зростання.
Розділ 2. Економічне обґрунтування управлінських рішень у діяльності підприємства					
Л4	Ціноутворення та вибір цінової стратегії підприємства	П5	Розрахунок ціни на основі витратного, ринкового та параметричного підходів; аналіз впливу типу ринку на цінову поведінку підприємства; розроблення варіантів цінових стратегій для різних ринкових ситуацій; обґрунтування управлінського рішення щодо вибору ціни.		Вивчення методів ціноутворення та особливостей їх застосування у різних галузях; аналіз чинників, що впливають на формування цінової політики; підготовка порівняльної характеристики стратегій ціноутворення.
Л5	Інвестиційні рішення, оцінювання ефективності та ризику в управлінській економіці	П6- П7	Розрахунок показників ефективності інвестиційних рішень; порівняння альтернативних проєктів; оцінювання впливу ризику та невизначеності на результати рішення; сценарний аналіз.		Самостійне опрацювання методів оцінювання інвестиційних проєктів; вивчення підходів до врахування ризику в управлінських рішеннях; підготовка аналітичного повідомлення про роль інвестиційних рішень у розвитку підприємства.
Л6	Обґрунтування стратегічних управлінських рішень і забезпечення економічної результативності підприємства	П8- П9	Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства; оцінювання альтернатив розвитку підприємства; розроблення варіантів стратегічних рішень щодо виробництва, збуту, інвестування або диверсифікації; формування економічного обґрунтування управлінського рішення.		Опрацювання сучасних підходів до стратегічного аналізу; підготовка прикладів управлінських рішень на основі відкритих даних підприємств; узагальнення показників економічної

результативності, що використовуються для оцінювання наслідків стратегічних рішень.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Іванова Н.Ю., Кузнецова Т.К., Соколова Н.М. Управлінська економіка. Навч. посіб. К.: Логос, 2016. 132с.
2. Мельник Л.Г., Карінцева О.І. Економіка і бізнес: підручник. Суми: Університетська книга. 2021. 316 с
3. Паневник Т. М., Кузьмин В. М. Управлінська економіка: практикум. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2021. 90 с
4. Економічне управління підприємством: навч. посіб. Н.М. Євдокимова, Л.П. Батенко, В.А. Верба та ін.; за заг. ред. Н.М. Євдокимової. К.: КНЕУ, 2018. 327 с.

Методичне забезпечення

1. Литвиненко О.Д. Управлінська економіка. Конспект лекцій. URL: <https://moodle.btu.kharkiv.ua/>
2. Литвиненко О.Д. Управлінська економіка. Завдання для практичних і семінарських занять. URL: <https://moodle.btu.kharkiv.ua/>
3. Литвиненко О.Д. Управлінська економіка. Завдання для контролю знань. URL: <https://moodle.btu.kharkiv.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

(<https://surl.li/tgcbtf>)

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Поточне оцінювання	100 бальна сумарна	до 30	виконання завдань
		до 30	відповіді на заняттях
		до 40	результат засвоєння блоку самостійної роботи
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 100	загальна кількість балів

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у Кодексі академічної доброчесності Державного біотехнологічного університету (<https://surl.li/nwuvwx>), Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (<https://surl.li/rrlgvz>): виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.